

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2012CC020
Zaaknummer Klachtencommissie 2010T117

datum uitspraak 15/08/2012

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling) het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

de verzoekster,
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoekster,

te voldoen door:

de verweerder,
gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

Het aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige in de R.-K. Kerk Nederland is door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 28 december 2011, tezamen met het advies van de Klachtencommissie d.d. 12 april 2011 met zaaknummer 2010T117 waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard, en de brief van 27 april 2011 waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het door verweerder ingevulde antwoordformulier is door de griffie ontvangen.

Bij brief van 3 april 2012 heeft de voorzitter van de Compensatiecommissie op de voet van artikel 19 van de Compensatieregeling nadere vragen gesteld aan verzoekster aangaande de geleden vermogensschade. Verzoekster heeft hierop geantwoord bij brief van 7 mei 2012 waarin zij haar schade nader heeft onderbouwd. Verweerder heeft op voornoemde brief van 7 mei 2012 gereageerd bij brief van 29 juni 2012, opgesteld door zijn advocaat mr R.P. Baetens.

Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om uitzonderlijk seksueel misbruik.

Verzoekster was negen jaar oud toen het seksueel misbruik door (wijlen) [aangeklaagde] (hierna te noemen: [aangeklaagde]) begon. [aangeklaagde] was een soort huisvriend geworden en kwam geregeld langs in het ouderlijk huis van verzoekster.

Verzoekster en haar broers kwamen geregeld langs op de pastorie aan de [laan] in [plaats] om daar allerhande klusjes te doen voor [aangeklaagde].

Op een keer was verzoekster in de kamer van [aangeklaagde] op de pastorie en deed [aangeklaagde] de deur op slot. Hij trok haar broek uit en zij moest bij hem op schoot komen zitten. [aangeklaagde] betastte haar tepels dan onder haar shirt en hij stopte zijn vingers in haar vagina. Dit gebeurde ook als haar broers in de ruimte daarnaast bezig waren. Zij hadden niets door. [aangeklaagde] deed voorkomen alsof het iets heel leuks was wat zij samen gingen doen en zei ook tegen verzoekster dat het hun geheimpje was. [aangeklaagde] nam verzoekster ook regelmatig mee in de auto naar zijn ouders in [plaats]. Dan vond er geen misbruik plaats. Het seksueel misbruik als hierboven beschreven is doorgegaan tot 1976.

Vast is komen te staan dat de provinciaal overste door een aan hem gerichte brief vanaf 1972 op de hoogte was van beschuldigingen van oneerbaar handelen met kinderen door [aangeklaagde]. Het betrof oneerbare handelingen met betrekking tot drie (andere) minderjarige meisjes die onder meer ook plaats hadden gevonden in de pastorie aan de [laan] in [plaats]. Door de toenmalige provinciaal overste pater [naam] zijn per brief van 5 september 1972 aan [aangeklaagde] vijf strenge eisen gesteld met als oogmerk dat [aangeklaagde] zijn leven zou beteren. In de brief is o.a. gedreigd met uitzetting uit de congregatie indien [aangeklaagde] zich niet aan de gestelde voorwaarden zou houden. [aangeklaagde] bleek lastig aan te sturen o.a. omdat hij afspraken met de psychiater voor zich uit schoof. Achteraf gezien staat vast dat de maatregelen ter voorkoming van seksueel misbruik door [aangeklaagde] niet het beoogde resultaat hebben gehad, nu vast staat dat verzoekster vier jaar lang vanaf 1972 tot 1976 door hem seksueel is misbruikt.

[aangeklaagde] heeft met zijn handelwijze langdurig de lichamelijke en geestelijke integriteit van een jong meisje op ernstige wijze geschonden. Verzoekster heeft in haar verdere leven te kampen gehad met een diverse ernstige problemen zowel in haar persoonlijke leven als ook in haar werkzame leven. Zij had gedrags- en leerproblemen en bezocht daardoor een LOM school. Later in haar leven had verzoekster moeite om (seksuele) relaties in stand te houden. Haar relatie met mannen was zowel in haar werk- als in haar privéomgeving dan ook problematisch. Zij is bekend met ernstige depressies, posttraumatisch stresssyndroom en psychoses en gebruikt hiervoor zware medicijnen. Ook heeft zij een alcoholprobleem. Zij heeft wegens haar psychische problemen geen werk, en is niet in staat om zelfstandig te leven zonder intensieve verpleegkundige, psychosociale en psychiatrische zorg. Vanaf 2000 is verzoekster meerdere malen opgenomen geweest in (gesloten) inrichtingen. Ook heeft zij diverse suïcidepogingen gedaan.

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is door verzoekster geleverd door overlegging van het niet meer voor bezwaar vatbaar schriftelijk advies van de Klachtencommissie, gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster tegen (wijlen) [aangeklaagde] met zaaknummer 2010T117, waarin de klacht gegrond is verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissing van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagde tot overname van het advies.

3.2 Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik zoals vermeld onder 2 en het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3.1, oordeelt de Compensatiecommissie dat sprake is van een 'uitzonderlijk geval van seksueel misbruik' als bedoeld in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De Commissie komt tot dit oordeel gelet op de lange duur van het misbruik (te weten circa vier jaren), de ernst van het misbruik (te weten met vingers binnendringen in de vagina) en de jeugdige leeftijd van verzoekster die bij aanvang van het misbruik nog maar negen jaar oud was, in combinatie met andere verzwarende omstandigheden.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

4. Bedrag financiële compensatie

4.1 algemeen

De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een gedeeltelijke materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

4.2 omstandigheden uitzonderlijk misbruik

De Compensatiecommissie is -zoals uiteengezet in overweging 3.2,- van oordeel dat de onder 2 vermelde feiten en omstandigheden, moeten worden aangemerkt als een 'uitzonderlijk geval van seksueel misbruik', zoals genoemd in de eerste zinsnede van artikel 5 sub 5 van de Compensatieregeling. De uitzonderlijke aard van het seksueel misbruik is naar het oordeel van de Compensatiecommissie gelegen in de volgende en verzwarende omstandigheden:

- Het misbruik ving aan op haar negende jaar en duurde voort tot haar dertiende jaar.
- Het misbruik bestond naast betasting van haar tepels uit het met vingers binnendringen in de vagina: verzoekster was bij aanvang daarvan nog maar negen jaar oud en lichamelijk niet volgroeid.
- Het misbruik heeft regelmatig plaatsgevonden.
- Het misbruik heeft onmiskenbaar een rol gespeeld in de zware psychiatrische problematiek van verzoekster.

-Het feit dat verweerder vanaf 1972 op de hoogte was van door [aangeklaagde] gepleegde oneerbare handelingen bij drie (andere) minderjarige meisjes heeft er weliswaar toe geleid dat gepoogd is [aangeklaagde] hiervan in de toekomst te weerhouden, maar gebleken is dat de destijds getroffen maatregelen en/of de nazorg en controle ten opzichte van [aangeklaagde] niet afdoende zijn geweest. Ook naar de maatstaven van destijds had verweerder -gelet op de wetenschap bij verweerder van eerder gepleegde onzedelijke handelingen met meerdere minderjarige meisjes- ingrijpender dienen op te treden door [aangeklaagde] uit zijn werkomgeving te halen waardoor omgang met minderjarige meisjes niet langer mogelijk was en door aangifte te doen bij de politie. Dat dit ingrijpender optreden is nagelaten, rekent de Commissie toe aan verweerder.

4.3 omvang schade; veronderstelling causaal verband tussen schade en misbruik

Naar het oordeel van de Compensatiecommissie is in deze zaak sprake van een uitzonderlijk geval van seksueel misbruik als bedoeld in categorie 5 waarvoor -aldus de toelichting- de voorwaarde van het zonder gerede twijfel aanwezig zijn van een verband tussen het seksueel misbruik en de substantiële vermogensschade niet geldt. De Compensatieregeling kent in gevallen van uitzonderlijk seksueel misbruik immers de mogelijkheid om causaal verband tussen de substantiële vermogensschade en het misbruik te veronderstellen. Gelet op de door verzoekster overgelegde stukken is de Compensatiecommissie van oordeel dat verzoekster genoegzaam heeft aangetoond dat door haar substantiële vermogensschade is geleden als gevolg van het tegen haar gepleegde misbruik.

Uit de door verzoekster op 7 mei 2012 overgelegde stukken blijkt dat verzoekster kampt met een ernstige psychiatrische problematiek die onder andere gevolgen heeft voor haar vermogen om deel te nemen aan het maatschappelijk en het arbeidzaam leven. Aannemelijk is dat haar ernstige psychiatrische problematiek -die chronisch van aard lijkt te zijn- (mede) is veroorzaakt door het seksueel misbruik uit haar jeugd al dan niet in samenhang met haar mogelijk zeer kwetsbare persoonlijkheidsstructuur; aldus blijkt uit de brieven van [naam], psychiater. d.d. 12 april 2005 en 28 april 2008.

Indien al sprake zou zijn van andere factoren die de omvang van de vermogensschade van verzoekster mede kunnen hebben bepaald, zijn die voor de beoordeling van de aanspraken van verzoekster op schadevergoeding alleen van belang indien en voor zover deze liggen in de risicosfeer van verzoekster zelf. Daarvan kan sprake zijn indien verzoekster zich in het kader van de diverse therapieën onvoldoende zou hebben ingespannen om te herstellen. Voor die stelling biedt dit dossier geen aanknopingspunt. Mede om de hiervoor vermelde reden gaat de Compensatiecommissie dan ook voorbij aan de door verweerder in zijn brief van 29 juni 2012 naar voren gebrachte suggestie dat relevant is te weten of in het leven van verzoekster sprake is geweest van ook andere, voor de psyche bepalende factoren dan het seksueel misbruik. Gedragingen ("fouten") van derden, alsmede een eventuele zwakke gesteldheid van verzoekster ("predispositie") staan naar het oordeel van de Compensatiecommissie niet in de weg aan een volledige toerekening van de voor verzoekster schadelijke gevolgen van het misbruik.

Gezien de bijzondere ernst van het bovengenoemde seksueel misbruik en gezien de bijkomende omstandigheden ligt in de visie van de Compensatiecommissie substantiële schade als gevolg van het misbruik in dit geval voor de hand. Bij die beslissing speelt mee dat de toekenning van compensatie niet alleen bedoeld is voor min of meer objectief vast te stellen nadeel, maar ook ter verkrijging van genoegdoening en herstel van een geschokt rechtsgevoel. Al de omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €100.000,-- geadviseerd dient te worden.

5. Slotsom

5.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 5 als 'uitzonderlijke seksueel misbruik' en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

5.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting te zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

5.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

6. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 5 als uitzonderlijk seksueel misbruik en adviseert verweerder betaalbaar te stellen een bedrag van €100.000,-- te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. Holt-huis (voorzitter), mr. J. M. van de Laar en mr. R. Ph. Elzas, bijgestaan door mr. E.B. Schaafsma-van Campen, griffier, op 15/08/2012 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter